

R E P U B L I K A E S H Q I P È R I S È

**AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS**

Nr. 564/prot.

12

Tiranë, më 26.06.2025

VENDIM

Nr. 1190 Datë 26.06.2025

**“PËR DHËNIEN E DISA REKOMANDIMEVE ENTIT RREGULLATOR TË UJIT MBI
APLIKIMIN PËR NDRYSHIMIN E NIVELIT TARIFOR PËR NDËRMARRJEN
RAJONALE UJËSJELLËS KANALIZIME BERAT SHA”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar
Znj.	Fatjola DELIJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 26.06.2025, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregulator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura (ERRU) mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA.

Bazë ligjore: Neni 24, germa (d) dhe (f); nen 26; nen 69 dhe nen 70 i Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të Relacionit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen Rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA:

VËREN SE:

- Enti Rregulator i Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura (ERRU) nëpërmjet shkresës nr. 564 prot., datë 13.06.2025, ka informuar Autoritetin e Konkurrencës se me projekt-vendimin e Komisionit Kombëtar Rregulator (KKRR) nr. 322/1 prot., datë 09.06.2025, ka filluar procedurën për shqyrtimin e aplikimit për nivel të ri të tarifave të ndërmarrjes rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA, e cila ka paraqitur kërkesë për rishikimin e nivelit tarifor për shërbimet e furnizimit me ujë dhe largimit të ujërave të ndotura, në të gjithë zonën e shërbimit të saj, më datë 28.06.2024, bazuar në VKM nr. 302, datë 11.05.2022 “Për politikat kombëtare për riorganizimin e sektorit të furnizimit me ujë dhe largimit, trajtimit dhe përpunimit të ujërave të ndotura”.
- Nga vlerësimi i projekt-vendimit “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimit, trajtimit dhe përpunimit të ujërave të ndotura”.

largimin e ujërave të ndotura për shoqerinë rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA” dhe relacionit përkatës, rezultoi se:

3. Aplikimi i metodologjisë për ndryshimin e tarifave ka filluar me analizën e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes, të cilat duhet të jenë të justifikueshme, si dhe në analizën e performancës, e cila tregon rritje të tarifave në mënyrë graduale për kategorinë e furnizimit me ujë (FU), për të gjitha njësitë, të shërbimit të largimit të ujërave të ndotura (KUN) dhe tarifën fiksë të shërbimit.
4. Ndërmarrja Rajonale UK Berat SHA aktualisht ushtron aktivitetin e saj sipas tarifave të miratuara nga ERRU për ish shoqeritë UK ekzistuese sipas:
 - Vendimit të KKRR nr. 48, datë 10.10.2019 “Për miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimit të ujërave të ndotura për shoqerinë ujësjellës kanalizime Berat-Kuçovë SHA.
 - Vendimit të KKRR nr. 34, datë 11.05.2018 “Për miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimit të ujërave të ndotur për shoqerinë ujësjellës kanalizime Skrapar SHA.
 - Vendimit të KKRR nr. 8, datë 08.02.2019 “Për miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimit të ujërave të ndotur për shoqerinë ujësjellës kanalizime Polican SHA.
5. Kjo ndërmarrje e riorganizuar në nivel rajonal synon ndryshimin e tarifave aktuale në një nivel të ri tarifor, me qëllimin e qëndrueshmërisë financiare duke përmirësuar nivelin e kostove dhe përcaktimin e objektivave të treguesve kryesorë të performancës që ndërmarrja duhet të arrijë në fund të vitit 2027, për të ofruar një shërbim më cilësor tek konsumatori dhe që të përballojë kostot e operimit dhe të mirëmbajtjes.
6. Ndërmarrja Rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA bën pjesë në grupin e ndërmarrjeve që nuk arrijnë të mbulojnë 100% kostot e operimit dhe të mirëmbajtjes, dhe si rrjedhojë objektivi i saj është fillimisht mbulimi i kostove të tyre. Për shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm, ndërmarrja aplikon një nivel tarifimi volumetrik shërbimi për FU dhe për KUN, të cilat aplikohen jo në mënyrë uniforme për të gjithë zonën e shërbimit që mbulohet nga secila UK ekzistuese, e riorganizuar në një njësi rajonale.
7. Në vijim të kërkesës së ndërmarrjes rajonale UK Berat SHA, ERRU e ka vlerësuar të nevojshme ndryshimin e nivelit tarifor për tarifat variabël të shërbimit FU dhe KUN për këtë ndërmarrje, por jo në nivelet e propozuara prej saj. Është pranuar një rritje jo shumë e madhe, por e konsideruar racionalë të niveleve të tarifave për zonat rurale me qëllim unifikimin tarifor në mënyrë që shoqeria të mundësojë ofrimin e cilësisë më të mirë të mundshme me një çmim të arsyeshëm dhe të rrissë qëndrueshmërinë e saj financiare, duke marrë në konsideratë përmbrushjen e kriterit të përballueshmërisë së faturës mujore.
8. Në variantin e propozuar, është pranuar si i arsyeshëm propozimi i shoqërisë për KUN për klientët familjarë dhe jo familjarë me qëllim unifikimin e e kësaj tarife për të gjithë zonën. Gjithashtu, tarifa volumetrike për shërbimin FU për klientët familjarë është vendosur e unifikuar për gjithë zonën e shërbimit nga ndërmarrja rajonale UK Berat SHA, ndërsa për klientët jo familjarë janë pranuar ato tarifa që njësitë kanë aktualisht.

9. Nga analiza ekonomiko-financiare, sipas ERRU-së, rezulton se për ndërmarrjen rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA, pas miratimit të tarifave të vendosura nga ERRU, për vitin 2025 të ardhurat e pritshme mbulojnë 108.6% të kostove operacionale të pritshme të aktivitetit UK, për vitin 2026 do të mbulojë 113.2% të kostove O&M. Ndërsa për vitin 2027 me tarifat e propozuara nga ERRU të ardhurat e pritshme do të mbulojnë 118.6% të kostove operacionale të pritshme të aktivitetit UK.
10. ERRU, bazuar në projekt-vendimin e miratimit të tarifave, ka vendosur detyra për t'u realizuar nga ndërmarrja rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA, si në vijim:
- a) T'i kushtojë vëmendjen e duhur për përbylljen sa më parë të instalimit të matësve në prodhim dhe atyre familjarë, për të gjithë klientët në zonën e shërbimit në mënyrë që të arrijë objektivin e vendosur nga ERRU për treguesin e nivelit të matjes dhe uljen e humbjeve;
 - b) Të kryejë vlerësimin e “ujit të prodhuar” bazuar në regjistrimet ditore të prodhimit, në çdo pikë ku ai përfitohet me dhe pa ujëmatës;
 - c) Të mbajë aktive vazhdimesht Task-Forçën për evidentimin dhe eliminimin e lidhjeve të paligjshme në rrjetin e furnizimit dhe abuzimet kryesish për klientët privat (hotele, bare dhe restorante) si dhe për klientët familjarë në zonat rurale;
 - d) Të trajnojnë stafin teknik profesionist mbi njohjen, hartimin e bilancit të ujit me të dhënat sa më afër realitetit dhe përllogaritjen e komponentëve të tij sa më të saktë, për të patuar situatën reale mbi ujin pa të ardhura, si dhe të merren masat dhe të bëhen korrigimet përkatëse gjatë hartimit të bilancit të Ujit për vitin 2024 e në vazhdim;
 - e) Të aplikojë për nivel të ri tarifor jo më vonë se muaji qershor 2027, duke qenë se periudha rregullatore do të jetë 2025-2027;
 - f) Të hartojë urgjentsht Planin e Menaxhimit të Aseteve për të orientuar investimet sipas prioriteteve të përcaktuara në mënyrë që të evitojen vjetrimi i tyre përtej jetëgjatësisë së dobishme për të zvogëluar humbjen nga rrjedhjet dhe eliminimin e rrezikut të cënimit të shëndetit publik nga ndotjet dhe çarjet;
 - g) Të mirëmbajë sistemet e informacionit teknik dhe finansiar në përputhje me metodologjinë e vendosjes së tarifave që të mundësohet verifikimi i të dhënavë të parashikuara të paktën për vitin 2026, si dhe një vit bazë që do të përdoret për aplikimin e rradhës.
 - h) Të mbajë në sistemet e kontabilitetit kostot e armotizimit të aseteve sipas kërkeseve të ERRU referuar ndarjes që ka bërë në modelin e aplikimit, në mënyrë që të verifikohet realizimi i investimeve të parashikuara për t'u realizuar gjatë periudhës rregullatore.
 - i) Me mbështetjen e Task-Forçës të ndërmarrë masa për përmirësimin e treguesit të normës korrente të arkëtimit dhe asaj të përgjithshme duke zbatuar masat e nevojshme për këtë qëllim si, monitorimi i klientëve, shtimi i qendrave ku paguhen faturat, pagesa bankare, pagesa online dhe deri ndërprerje të shërbimeve të klientëve që nuk paguajnë.
 - j) Treguesi i eficensës së stafit që lidhet me një nga elementet e rëndësishëm të kostove të O&M duhet të justifikohet me argumenta mbështetëse, duke hartuar urgjentsht një organogramë të detajuar të stafit me përshkrimet përkatëse të punës dhe detaje të tjera që justifikojnë numrin e punonjësve në shoqëri.
 - k) Ti kushtohet vëmendje e veçantë konsumit të energjisë në drejtim të monitorimit dhe kontrollit të ketyre kostove, duke i dhënë prioritet hartimit urgjent të një studimi mbi eficencën e energjisë me qëllim zhvillimin dhe zbatimin e një strategjie afatgjatë për energjinë.

11. Komisioni Kombëtar Rregullator (KKRR) bazuar në pikën 1/b të nenit 14 të Ligjit nr. 8102, datë 28.03.1996 “Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë edhe të largimit të përpunimit të ujërave të ndotura”, ka kompetencë të miratojë çmimet dhe tarifat e shitjes së ujit me shumicë dhe pakicë, tarifat për ujërat e përdorura dhe tarifat e trajtimit të tyre, afatet dhe kushtet e shërbimit, të ofruar nga operatorët, që sigurojnë ujë për konsum publik, edhe në rastet kur sistemet e ujësjellës kanalizimeve kanë kaluar në administrim ose në pronësi të njësive të qeverisjes vendore. KKRR me anë të vendimit nr. 539, datë 30.12.2021 “Për miratimin e metodologjisë dhe procedurës për miratimin e tarifave të shërbimeve ujësjellës kanalizime”, ka miratuar rregullat, procedurat, politikën tarifore dhe metodologjinë e vendosjes së tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimit të përpunimit të ujërave të ndotura.
12. Në bazë të neneve 69 dhe 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, autoritetet e administratës qendrore dhe vendore, entet dhe institucionet e tjera rregullatorë, gjatë kryerjes së detyrave për rregullimin e veprimtarisë ekonomike në territorin e Republikës së Shqipërisë, janë të detyruara të zbatojnë dispozitat e këtij ligji dhe të sigurojnë një konkurrencë të ndershme dhe efektive dhe për arsyet e interesit të përgjithshëm, Autoriteti i Konkurrencës vlerëson, në veçanti, barrierat rregulluese të konkurrencës, të përfshira në rregullimin ekonomik dhe administrativ.
13. Propozimet për ndryshim të tarifa të shërbimit nga ndërmarrja e Ujësjellës Kanalizimeve janë paraqitur pranë Autoritetit te Konkurrencës dhe me vendimin nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregulator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimin e ujërave të ndotura”, Komisioni i Konkurrencës i ka rekomanduar ERRU:
- Detyrimin për zbatimin e nenit 69 dhe 70 të Ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, duke kërkuar vlerësimin ligjor të Autoritetit të Konkurrencës për çdo projekt-akt normativ që potencialisht mund të sjellë kufizime të konkurrencës në tregun përkatës.
 - Për çdo rast të rishikimit të tarifave të reja për ndërmarrjet e ujësjellës kanalizime, të përcaktohet qartë struktura e kostos mbi bazën e së cilës miratohen tarifat, bazuar në metodologjinë “Për vendosjen e tarifave për shërbimin e furnizimit me ujë dhe largim e përpunimin e ujërave të ndotura”, në të cilën përfshihen kostot e: - Tarifës së ujit për shitje sipas kategorive të konsumatorëve; - Tarifës për Shërbimin e Grumbullimit, Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura ; - Tarifës së shërbimit.
 - Rritja e tarifave duhet të jetë graduale dhe në përputhje me kriteret e performancës, në mënyrë të veçantë të orarit të furnizimit me ujë.
 - Të rishikohen kostot në drejtim të rritjes së performancës së administrimit dhe të rishpërndahen burimet e të ardhurave të kërkua të investime edhe nga ulja e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes pasi sipas vendimit të ardhurat do të vijnë në masën 96% nga rritja e tarifave, dhe vetëm 4% nga rritja e nivelit të faturimit.
 - Publikimin dhe bërjen transparente brenda 30 ditëve nga dalja e këtij vendimi të të gjithë informacionit në lidhje me aplikimet për ndryshimin e tarifave, kostot përkatëse mbi të cilat bazohen këto ndryshime, si dhe për vitet 2018 dhe 2019 të publikohen treguesit e parashikuar për “ujin pa të ardhura”, “Kohëzgjatjen e furnizimit” dhe “Efiçencën e stafit”.

14. Në zbatim të këtij vendimi, Komisioni i Konkurrencës ka vlerësuar disa vendime të marra nga ERRU për miratimin e ndryshimit të tarifave të shërbimit nga ndërmarrje të Ujësjellës Kanalizimeve.
15. Nga analiza e konkurrencës rezulton se ndërmarrja rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA ka pozitë dominuese dhe si e tillë, në kuptim të nenit 9 pika 1 e Ligjit nr. 9121/2003 ka detyrimin e mos abuzojë me pozitën dominuese veçanërisht në vendosjen në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, të çmimeve të padrejta të blerjes ose shitjes apo e kushteve të tjera të padrejta të tregtimit. Për këto arsyen, Komisioni i Konkurrencës i ka rekomanduar ERRU, si autoriteti përgjegjës për miratimin e tarifave, orientimin e çmimeve të shërbimit drejt kostos për ndërmarrjen rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA.
16. ERRU e ka parë të nevojshme ndryshimin e nivelit tarifor për tarifat variabël të shërbimit FU dhe KUN për ndërmarrjen rajonale UK Berat SHA, por jo në nivelet e propozuara nga kjo ndërmarrje, duke e bazuar analizën në Vendimin e KKRR nr. 539, datë 30.12.2021 “Për miratimin e metodologjisë dhe procedurës për miratimin e tarifave të shërbimeve ujësjellës kanalizime”.
17. Procedura e miratimit të tarifave nga ERRU, bazuar në pikën 1 të nenit 13 të Metodologjisë së miratimit të tarifave sipas Vendimit të KKRR nr. 539/2021, përmban dhe aprovimin e prezantimit për në seancën dëgjimore me publikun të tarifave dhe zhvillimin e tyre. Sipas verifikimit të faqes zyrtare web të ERRU, konstatojmë se janë bërë publike zhvillimi i këtyre seancave dëgjimore në lidhje me propozimin për ndryshim tarife kundrejt konsumatorëve familjarë, publik dhe jo familjarë.
18. ERRU në analizën ekonomiko - financiare të saj ka marrë në konsideratë kostot e shërbimit të ofruar, me qëllim që kostot në drejtim të rritjes së performancës, të administrimit dhe të rishpërndarjes së burimit të të ardhurave për uljen e kostove të operimit dhe të mirëmbajtjes, të janë rezultat i menaxhimit efektiv, i rritjes së nivelit të faturimit si edhe i mundësive të investimit, nga ku konstatohet se treguesit janë pozitiv.
19. Konstatohet se vendimi për fillimin e procedurës për ndryshimin e tarifave është bërë transparent në faqen e ERRU-së, duke marrë në konsideratë rekomandimin e dhënë nga Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregulator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimin e ujërave të ndotura”, pika (I), germa (e).

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, germa (d) dhe (f), nenin 26, nenin 69 dhe nenin 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

VENDOSI:

- I. T'i rekomandojë Entit Rregulator të Sektorit të Furnizimit me Ujë dhe Largimit e Përpunimit të Ujërave të Ndotura (ERRU) si vijon:

- i. Tarifat e ndryshuara, që do të miratohen nga ERRU për ndërmarrjen rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA, të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve dhe të jenë të bazuara në parimin e mosdiskriminimit.
 - ii. Miratimi i ndryshimit të tarifave, të marra në shqyrtim nga KKRR, të jetë i publikuar në faqen zyrtare elektronike të ERRU-së.
- II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

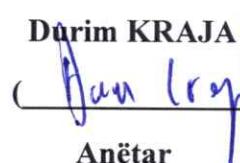
KOMISIONI I KONKURRENCËS

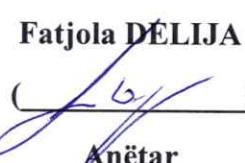
Leida MATJA

Zv/Kryetar

Rezana KONOMI

Anëtar

Durim KRAJA

Anëtar

Fatjola DÉLIJA

Anëtar

